

Arbeidsloysisskipanin fingið pening, men:

Fiskiflotin kann koppa skipanini

-Verða skipini verða liggjandi við bryggju í longri tíð, kann tað kosta arbeidsloysisskipanini nógvan pening, sigur Súsanna Danielsen, stýrslimur í ALS

Tað tykist sum allir partar í stríðnum at bjarga Arbeidsloysisskipanini, hava tikið sær stundir til eina hvíld, hóast allir spurningar ikki eru liðugt viðgjörðir enn.

Í skrivandi løtu veit eingin, um stýrið fyri ALS virkar, av tí tað noktaði at skriva lánúmsókn til peningastovnarinn.

Einki frætt

Súsanna Danielsen, deildarstjóri í Tinganesi og limur í stýrinum fyri ALS:

- Vit noktaði fyri lánútskuni, og vit hava einki høyrð frá Jóhnesi Eidesgaard, landsstýrismanni í arbeidsmarknaðarmálum.

Í løuni eru flestu landsstýrisslók á norðurlanda-

fundi í Svøríki. Høgni Joensen, formaður í stýrinum, og Óli Jacobsen stýrslimur í ALS, eru eisini burtstaddir hesa vikuna.

- Vit vita, at skipanin fær einar 160 mió. krónur í inngjaldi í ár, men at útgjaldið verður umleið 210 mió. krónur, sigur Súsanna Danielsen.

- Er nóg mikið við 50 mió. króna lánútskuni í ár?

- Tað skuldi ikki verið heilt av leið, um einki annað óvantað hendir. Eitt nú eru skipini komin inn í dag, og óvíst er, nær tey fara út aftur.

- Verða skipini liggjandi, kann tað hava meirítríðslur við sær fyri Arbeidsloysisskipanina, eitt nú um eingin skulu flakafólk um ALS skulu hava størri útgjald enn vantað, sigur Súsanna Danielsen.

Ingeborg Vinther, limur í stýrinum fyri ALS, hevur heldur einki høyrð um støðuna hjá stýrinum just nú.

Landsstýrið hevur ábyrgdina

- Tað var tó eitt samt stýrið, sum noktaði fyri lánútskuni. Vit meta ikki, at skipanin tolar slíka meirítríðslu. Hon er nóg vánalig sum er, og við rullandi útgjaldinum kunnu vit ikki bera í bótflaka fyri lánútskuni, sigur Ingeborg Vinther.

Ingeborg Vinther veit ikki, hvat meira skal til, áðrenn stýrið verður broytt.

Hon veit um eitt lógaruppskot sum er borið niðan í tingið, sum sigur, (at um landsstýrið einki skikkað uppskot fær til stýrslim, velur landsstýrið stýrslim-in, tó so at løntakarar og arbeidsgevarar verða umbodðar best møgulegt. skul seta skikkað fólk. blkv.)

- Heldur tú at arbeidsmarknaðarpartarnir kunnu bera ALS í slíkum tíðum sum hesum?

- Nei, tað er ógjörlikt. Vit orka ikki at bera útreiðslurnar, og tí nýðast vit at fáa Arbeidsloysisskipanina á fíggjarlógina. Tað nyttar einki at taka lán omaná lán.

- Tað er júst tað, sum hevur koyrt landið á húsagang.

- Stýrið noktaði at taka lán til ALS, men hevur stýrið ikki ábyrgdina av, at arbeidsleys fáa stuðul?

- Arbeidsloysisskipanin hevur tikið lán, sum landsstýrið veðheldur fyri. Stýrið átekur sær ikki ábyrgdina fyri láninum, sigur Inge-

10 ára hald á Vestursælandi

Føroyskt Felag á Vestursælandi hevur 10 ára stovningarveitslu á Sorø Storkro grækarismessudag

Fyrir 10 árum síðan, 12. mars 1984, varð Føroyskt Felag á Vestursælandi stovnað.

Í sambandi við stovningardagin hevur felagið boðið limunum til veitsluhald, sum verður hildið á kendu krónni í Sorø.

Ragnhild Sørensen, formaður í føroyska felagnum, sigur við Sosialin, at tey fara at gera rættiliga nógv burtúr, henda dagin.

- Umleið 100 limir eru í felagnum, men av tí at bert eitt ella tvey fólk í hvørjari familju eru limir, so kunnu vit lættliga gerast eini 150, tá slík veitsla sum henda verður hildin.

Veitslan byrjar við borðhaldi kl. 18 leygardagin 12. mars.

Borðreitt verður við "køldum borði", men til nátturða verður dryllur við føroyskum viðskera at fáa.

- Okkara veitslur plaga at verða ógvuliga hugnaligar og skemtiligar, sigur Ragnhild Sørensen.

- Hesaferð fara "Frændur" at spæla til dans, og

vónandi verður føroyski dansurin, sum eisini er á skránni, góður. Í ár hava vit gjørt av at halda veitsluhátt, sum verður hildið á kendu krónni í Sorø.

Fyribils hava 80 fólk teknað seg, sigur Ragnhild Sørensen.

Felagið á Vestursælandi er virkið felag. Tey hava fleiri veitslur árliga, umframt at felagið skipar fyri skúla. Steintór Rasmussen undirvísir í føroyskum.

Annars er eisini nógv ungafólk í felagnum, og Ragnhild Sørensen heldur, at fleiri ungafólk fara á skúla í Danmark í hesum døgum, enn áður.

Ungdómsdeildin hevur eisini fingist við kappreiður. Felagið eigur kappreiðarbat, eitt seksmanna-far, sum eitur Vesturfarið.

- Í september í fjør, skipaðu vit fyri kappreiðri á Sorø vatnum, har einir

átta bátar luttóku.

- Luttakarnir vóru fólk í øllum aldursbólum. Tað var ógvuliga stuttligt at fáa vitjan av føroyingum frá hinum feløgnum, sigur Ragnhild Sørensen.

Seinastu árin hava danir og aðrir norðurlendingar víst kappreiðinum serligan ans. Eitt nú, tá kappreiður var í Ishøj seinast, luttóku norrmenn og sviar í kappingini, sigur Ragnhild Sørensen í telefonpráti við Sosialin.

Dagny

Ragnhild Sørensen, formaður í Føroyskt Felag á Vestursælandi og býráðslimur í Sorø

vikan
íð
fóð

Dagny Joensen
skrivar:

Í famu viku var tað málið um at bjarga Arbeidsloysisskipanini, lógin um handilskvotur, og ein setningur í skrivi frá landsstýrinum til donsku stjórnina, sum skaptu ruðuleika og ósig.

Vit eru so von við at okkurt kreppumál stingur seg upp um dagarnar, at tað nærur tykist óvanligt, um ein friðarlig vika er av og á.

Av hesum torføru málum skilst, hvussu ørkymlandi tað er fyri vanlig fólk at fylgja við. Eitt nú, tá ið tingfólk høvdu orðaskifti um handilskvotur. Ongin vildi eiga tær, men samtyktar vóru tær kortini. Hálvan tíma seinni tosaðu fiskimenn longu um at avtaka lógina.

Viðvíkjandi Arbeidsloysisskipanini jättaði tingið landsstýrinum heimild at loyva ALS at lána upp til 50 mió. krónur, móti landskassaveðhaldi, eftir at danska stjórnin hevði givið sítt viðmæli. Trupulleikin er bert, at stýrið fyri ALS, sum eftir lógin átti at senda lánúmsóknina, noktaði at gera tað. Meðan hetta fer fram, standa eini 5000 fólk á berum og vítað sær ongan møguleika til arbeiðið ella stuðul, um kassin í ALS verður enn tómar enn hann er frammanundan.

Einførð fór eg til Grønlands við flogfari. Saman við mær var ein eldri kona úr Norðurjútlandi, sum ongandi áður hevði ferðast við flogfari. Onki mark var fyri hennara bangils, at fara longu loftleiðina til Grønlands.

Sum vanligt er, tá ferðin byrjar, greiddu flogfermurnar fólk frá, hvat tey skulu gera, um okkurt óvanligt hendi á leiðini.

Konan í Jútlandi tók tað ógvuliga illa upp, at flogfermurnar smilandi greiddi frá hesum. Hon helt fyr: - Hatta kunnu tær ikki vera beknar!

Tað hugsi eg ofta um í hesum døgum, tá vit fáa so nógv var og mósigandi upplýsingar og sjónarmið um støðuna í Føroyum í dag. Og kortini er tað neyðugt at tosa um hesi mál, vanda og snara sjónarmiðunum, sum ikki altíð tykjast at verða júst tað, sum vit hava bestan hugin at takast við.

Sendingin "Anno 2002" var sera áhugaverd, hóast ikki lættisoppar á nakran hátt. Tað er torført at stinga út í kortið, hvussu verður her á klettunum um nøkur ár, við grundarlag í tí, sum er farið fram seinastu tvey árin.

Mínir tankar spælaðu baklens til konuna í flogfariinum, og eg helt við hvørt, at hatta kundi Tróndur Djurhuus og allir hinir serkønu, ikki verða beknar. Ikki tí, eg ivist onga løtu í, at forsøgnin var vælmeint, men hvegin, so vóru so nógv hugsi og framorkningar nýttar, at tað bert kann verða ein meting um framtíðina, og ikki ein 100 pró. sonn forsøgn. Eitt nú, um nú fiskurin kemur aftur, kann ikki takast við í eini forsøgn, men hon kann t.d. nýtast til at meta um, hvussu nógvir føroyingar fara at verða føddir í hesum landi frameftir. Har er framtíðin eitt sindur vónleys í løtuni.

So er tað oljuvinnan sum møgulega kann geva okkurt av sær í framtíðini, og so er tað ferðavinnan sum ger ein vørr, men tað er bert ikki nóg mikið at liva av.

Hvussu menniskjuni skulu lívbjarga sær, sum ikki fara av landinum, er ein onnur søga. Í Føroyum eins og um allan knótun er arbeidsloysi, og tíverri eru forsøgnirnar allastaðni í Europa - ið hvussu so er - at arbeidsloysið ikki kann basast. Spurningurin er bert, hvussu samfelagið skal breiðføða tey, sum ikki eru so heppin at fáa innivist á arbeidsmarknaðinum. Sagan um ALS prógvar, at tað ikki ber til at lata teimum arbeidsleysu av yvirskotinum hjá arbeidsmarknaðarpartunum, men at tað verður neyðugt at skaffa skipanini pening umvegis.

Tað hava teir eisini mett er neyðugt í øðrum londum, har serkønr arbeida við ymsum vælfærdarskipanum. Eitt sjónarmið er, at um fólk eru ov fátæk, kunnu tey ikki menna sínar náttúrligu gávur. Tí kann fátækradóm forða fólk í at nýta teir møguleikar, sum livið annars hevur at bjóða tí einstaka. Tað er ein vanlukka fyri land og fólk.

Tað verður tí ein spurningur um at yvirleva, men hvussu?

Eitt uppskot til ferðavinnuna er, at teir skipa fyri so nevndum yvirlevisskeiðum, sum fólk aðrastaðni lata nógvan pening fyri at sleppa at royna, hvar markið fyri teirra avbjóðingum er. Ríkfólk kunnu bera koma til Føroya at royna seg. Her fara vit ikki á yvirlevisskeið - hvør dagur hjá nógvum er ein spurningur um at yvirleva, men sjálvandi - tey hava eisini gildið ein sámaligan prís!

Framhald á síðu 9